

Bugari spojeni sa našim četama. Brzobjavne vijesti.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

(Zakasnilo za jučerašnji broj.)
Beč, 26. oktobra. (D. u.) Službeno se vijlja:

Rusko bojište.
Jugozapadno Carloriska boreće se austro-ugarske čete, odbile su više navalna uskih obrambenih divizija, te su zarobile 2 časnika i 500 momaka i zaplijenile jednu strojnu pušku. Njemačke su pukovnije bacile neprijatelja s obje strane ceste, što vodi od sjeverozapada u Carlorisku. Ukupno pustili su Rusi jučer u ovom prostoru 4 časnika, 1450 momaka i 10 strojnih pušaka u rukama saveznika. Inače ostao je položaj na sjeverozapadu nepromijenjen.

Talijansko bojište.
Jučerašnji dan bilke je u razumjeru sa prijašnjim danima na fronti visoravni Doberdoba proteklog mirtinje. Naprotiv bilo je opet na način izvanredno žestok na našim pozicijama gorickoj i tolimniskom mostovnjaku branika do Krna. Sve su ove borbe svršile potpunim neuspjehom navaljujućeg neprijatelja. Na Krnu silovala su se tri nasrtaja Talijanaca u noćnoj ratri. Pred Miržim vrhom izjalovila se oćena navalna. Protiv tolimniskog mostovnjaka branika pripravljala je poslije podne sobila živalna topnićka paljba nove narale sa jakim silama. Kasno navećer odbile su naše čete takovu navalu na visinu zapadno Sv. Lucije, a danas jutro drugo drugo navalu protiv pozicije sjeverno Kozarske, koja je vodila do borba na koje u najteže gubitke za neprijatelja. Prostor Deske stajao je neko vrijeme pod vatrom sviju kalibra. Slaba talijanska navalna protiv Zagore bila je lakko odbijena. Na Monte Sabotino, pred kojom je neprijatelj zadnjih dana izgubio najmanje 2500 ljudi, nije se jućer više navaljivalo, no talijansko ga je topnićko žestoko bombardiralo. Mnogobrojne granaće pale su i u jućni dio Gorice. Navećer navalile su vrlo jake neprijateljske čete na visinu Podgore. Nije im pomoglo to, što su upotrebljavale bombe sa strovnim plinovima, jer su bile krkavo uzbućene. Jućer se je moglo opaziti na nekim mjestima gubitke, što su ih Talijanci pretrpjeli kod navalna na visoravni Doberdoba. Tako leži pred frontom jedne od najnaše pješaćke pukovnije 3000 neprijateljskih lićesna. Na tiroloski front odbili su branitelji na visoravni Lavarana navalu talijanske 116. pješaćke pukovnije.

Srpsko bojište.
Austro-ugarske bojevale sila, što napreduju istoćno Višegrada bacile su neprijatelja na granicu. Medju protivnicima bilo je uz srpske bataljone i cirkogorskih. Austro-ugarske čete vojske Kóvessove, što napieraju u sjeverozapadnom kutu Srbije približuju se gorjoj Kolubari i Gradju Valjevu, kojeg su Srbi ispraznili pred naćnim konjanstvom. Austro-ugarske divizije koje napreduju od Obrenovca jugozapadno, oduzele su protivniku dva oćorenćka bojeva jake uzvisne pozicije jućno i jugoistoćno Lazarevca. Njemačke su čete operale neprijatelja preko Arandjelovca. U Topoli i na visinama istoćno odavle austro-ugarske čete nalaze se u borbi. S obje strane Morave napredujuća njemaćka vojska osvojila je visinu sjeverno Raće, mjesto Markovca i druge srpske pozicije jugoistoćno Petrovca. Goroviti oćio na obali Dunava na istoku lićesna Klisure najvećim je dijelom od neprijatelja oććen. Ovdje smo zaplijenili tri topa, što su ih Srbi napustili, izmedju kojih je jedan teški.

Zamjenik poglavice generalnog stoćera, adm. Hofler, podmaršal.

Dogodjaji na moru.

Dne 24. oktobra posliale podne posjetio je talijanski zrakoplovac Trst bombama,

koje nisu nanijele materijalne štete, no ubile su tri osobe, a više njih ranile. Ovak je posjet bio uzvraćen mulo sati kasnije, od naših hidroplana u Mlećima, gdje su od 11 sati u noći do 1 sat jutro bombardirali obalino i sa uspjehom arsenal, elektrićno centralu, željeznicu postaju, nećeju utvrde i druge vojnićke gradnje, sa bombama lakog i teškog kalibra, prouzroćivši mnogobrojne požare. Drugi dan jutro u 8 sati zračno brodovlje hidroplana navalilo je ponovno na Mlećke, gdje je još plamsao požar, što ga je prouzroćio noćni bombardement. Osim prije nabrojanih zgrada, ovaj je se put uspjehom bombardiralo hangar za zrakoplove i ratne ladje. Slabi pokušaji dvojih neprijateljskih zrakoplova, da zaprijeće našu akciju, izgavili su se ukratko uslijed vatre naših pušaka. Kod obiju poduzeća pucalo se na naše zrakoplove žestoko sa jakim topnićstvom, ali bez uspjeha. Oni su se svi povratili neošćećeni natrag.

C. i kr. mornarićko zapovjedništvo.

Balkan.

Zaposjedništvo srpskog podrućja.

Atena, 26. oktobra. (D. u.) Službena nota demitira sve vijesti koje se liću toboćnog zaposjedništva srpskog podrućja po Grćkoj.

Bijeg iz Ključa.

Bukarešt, 26. oktobra. (D. u.) Prama novinskim vijestima bježi srpsko pućanstvo iz Kládova i Koštona na rumunjsku obalu, kamo je već stiglo 2000 osoba.

Neuspjeh u Grćkoj.

Genf, 27. oktobra. Neuspjeh ponude Grćkoj oćoreo je parisko novinstvo, koje oćkrivlje Englesku, da je svoju ponudu prekasno učinila. Najprije se je moralo nećiniti ponudu, a onda se je moralo oćtro nastupiti. Iskracene su čete laoci u rukama grćke vladne.

Odlućnost grćkog kralja.

Kopenhagen, 27. oktobra. "Daily Telegraph" javlja iz Atene: Kralj je ćvrsćto odlućio, da zaprijeći upletenje Grćke u rat. Pućanstvo nije proti ovome, te će sljediti kralja i podpirati kralj i dosada, tako da će grćki kralj moći uzdrati iste sveze i prijateljeva sa njemaćkim carem Vilimom.

Prva igra izgubljena.

Kóln, 27. oktobra. "Kólnische Zeitung" javlja: iz Pariza se javlja: Hlira pomogće u Macedoniji potrebita. Prvu je igru na Balkanu ententa izgubila.

Neutralni diplomat o poloćaju.

Beć, 27. oktobra. "Reichspost" donasa od jednog neutralnog diplomate slijedeći sud o poloćaju: Poloćaj je na Balkanu za ćetvrti sporazum beznadan. Neutralne drzave se polaganom odaljuju od entente. Odnosaji Rumunjske i Grćke na prama entente bivaju svakim danom hladniji. Srbija se zdvojno brani, te još uvijek oćećuje pomoć od entente. Nije iskljućeno, ćim se tako sve preko noćno preokrene, ćim se uvidi pogreska. Srpska je vlada u Kraljevu, a neutralni diplomate u Caćku. Skorsranja katastrofa Srbije donijet će svjetski mir.

Slaba srpska toćka.

Rotterdam, 27. oktobra. Reuter javlja: Najopasnija je toćka za Srbe blizu Orsove, gdje bugarsku vojsku dijeli od njemaćke samo prostor od 35 milja. Mala je srpska vojska u onom kutu u jako pogibeljom poloćaju, posto se jućno na obje strane žestoko napada. Turdokorni bojevi su traju. Srpsko je vojno vodstvo uvjereno, da samo ne će moći odvojiti tolićkoj sili. Ako brzo stignu ententine čete, onda će to poloćaj Srba oćaknati, jer će

tako moći lakko prenijeti sve svoje sile na sjever.

Huskaći u Rumunjskoj.

Bukarešt, 27. oktobra. Pokušaji huskaća protiv vlade ostali su bezuspjeshni. Kako se vlada malo boji ove agitacije, jasni je dokaz, što su vladini listovi doslovno priopćili govoru Filipescua i Take Jonecsua, da tako pokaze, Lkova sve sredstva svih huskaći upotrebljuju. Ugled ovih huskaća sve više pada.

Prošla nedjelja u Bukarešti.

Bukarešt, 27. oktobra. Na kupstini prošle nedjelje prisustvovali su samo plaćeni ljudi. Pošto su vodje htjeli, da se izvedu ućine demonstracije, trajao je sastanak samo jedan sat. Na ćlu povorke išli su: Filipescu, Jonecsu, Nicu, Xenopold, Lukacs, Delafanica i Istrati. Pred ulazom u kraljevski dvor stajala je straža, koja je demonstrantima zaprijećila put. Uz pjevanje narodnih pjesama stigla je povorka samo do onuda. Do okršaja sa redarstvom nije došlo. Pred zgradom kluba Filipescua, držali su govor: Goga iz Sedmogradske, Drumam, Filipescu i Milce, koji su naglašavali, da je srpsota, što se upotrebljava protiv Rumunja vojska, koja bi morala marsirati protiv Engleske. Na koncu svog govora rekao je Filipescu: "Ja sam stvorilo Bratunja oca, pa ću i sina." Navećer opazio se samo to, da je korso bio nešto više posjedjen nego obćno.

Novi ministar izvanjskih poslova.

Carigrad, 26. oktobra. (D. u.) Predsjednik komore, Hali Bey, imenovan je ministrom izvanjskih poslova.

Ententa.

Ispraznjenje Minska.

Berlin, 27. oktobra. "Telegraphen-union" javlja iz Kopenhagena: Svi su državni uredi iz Minska preneseni u Moskvu. Tvornice su premještene na istok.

Ruska vojska protiv Bugarske?

Stockholm, 27. oktobra. Sazonov je bio u glavnom stanu, da nagovori cara, e pristane na to, da se oćpošalje vojska u Bugarsku. Kad je talijanski poklisar izjavio, da Italija ne moće lpslati svojih ćeta u Solun, Sazonov su i Buchanov — engleski poklisar — imali o tom pogovoru. Engleski se je poklisar pozivao na izjavu rusćkog ministra Barka u Londonu, koji je oćbeo da će Rusija poslati svoje ćete u Bugarsku. Izmedju Sazonova i Buchana bilo je oštri rijeći. Car je pristao na to, nakon što je dao svoj savjet generalu Aleksejevu. U Odešii pripravno je par tuceta brodova, koji će prevesti ćete.

Sofija, 27. oktobra. Car je nalozio, da se spremi vojska od 250.000 mofnaka iz okrućja Odece, Kersona i Jalte, pod generalom Davidovim, koja će ići Srbima na pomoć.

Ruska pomoć Srbiji.

Pariz, 27. oktobra. (D. u.) Prama "Pelti Parisienmu" ruska je vlada zadnjih dana prama trojnom savezu oćiovala namjeru, da se Srbiji pruži ćim prije pomoć nesamo na moru, nego i oćposlanjem znatnijih bojnih sila.

Engleska ponda Grćkoj.

London, 27. oktobra. (D. u.) U doljoj kući izjavio se Grey o ponudi engleske vladne, koja je nudjala Grćkoj Cipar. Engleska je vlada dala do znanja Grćkoj, da ako ova pruži oćmah svoju pomoć Srbiji, Engleska bi bila pripravna, da oćstupi Grćkoj Cipar. Pošto Grćka nije bila u stanju Srbiju poduprićti, nije bila ponuda izvršena i prema tome ništetna.

425.000 konja za ententu.

Rotterdam, 27. oktobra. Iz Vasingtona se javlja: Koncem septembra ukralo se u Americi 425.000 konja za saveznike u Evropi. Ne šalju se plemeniti, već samo obćni konji, no ipak se i ove jako skupo plaća. Gjene konja ponarale

su i u sjeđinjenim drzavama. Najveći dio konja namijenjen je za Englesku, a ostalo za Francusku i Italiju.

Dogodjaji na moru.

Potonuće oćopne krstarice "Princ Adalbert".

Berlin, 27. oktobra. "Lokalanzeiger" javlja: Mjesto nesreće nalazi se 15 morskih milja zapadno Rige. Krstarica je dolazila iz Finskog zaljeva u pratnji torpednjaća, koje su ju imale braniti od podmornica. Posto je bilo naćgovito vrijeme nije se podmornicu opazilo. Uslijed je dvojni liitac, kojeg je ućinak bio grozan. Brod je brzo potonuo, te se je moglo spašiti malo imoćditi. Misli se, da je podmornica bila engleska.

Bombardiranje Dedeagća.

Kopenhagen, 27. oktobra. Londonski listovi javljaju, da savezna mornarica nastavlja bombardiranjem Dedeagća i Portugalosa. Danas je u Dedeagću zapoćelo iskracavanje ćeta. Bugari brane grad. Prekinuta je željeznica izmedju Soluna i Drinopolja.

Polakosti o navali na bugarsku obalu.

Genf, 27. oktobra. Pariski "Journal" javlja: Mornaricom, koja bombardira bugarsku obalu, zapovjedja viceadmiral Robeck. Savezna mornarica sastoji od krstarica i oćkopnjaća, te od posebnih monitora, koje su tako gradjeni, da se upru minama. Ovi imadu topove od 19-9 cm. Najveći ovi bacaju taneta od 800 kg na duljinu od 24 km.

Iz neutralnih zemalja.

Amerikanska nota protiv Engleske.

Vashington, 26. oktobra. (D. u.) Amerikanska nota Engleskoj o blokadi njemaćki luka i zaplijenjenju americkih robe veli da je engleska naredba u tom pogledu protiv međunarodnog prava, nezakonita i ništetna. Nota naglasuje, da blokada ne voće neutralce, ako se ista doistine ne vrsi. Nota tvrdi dalje, da imadu neutralci u svakom slućaju pravo, prevazići u Njemaćku robu, koja nije kontrebanda. Napokon izražava nota zahtjev slobode na moru.

Sa Soće.

Već deveti dan traje oćo uzasna bitka na Soći, a nesti je to dan velikih pješaćkijskih navalna i pokolja. Neprijatelj je napao sve svoje sile i hoće na svaki naćin, da još prije zime dosegne kakav veliki uspjeh. Prohrljio se Talijanima lijepog slovenskog primorja; ali ne znam, što tu traze Sicilijanci i Napuljci oćim svoje smrti. Kao razjareni morski valovi udaraju talijanske čete u krasku hrid, utvrde, u junacke pri.

Kaosto konop odlojave neprestanim navalnoma morske plime, tako naše čete, poput klisura odvraćaju od sebe neprijateljski bijes.

Ćadorna misli: Ovdje ću pula gotovo prodrijeti, te se u gorji ubavo odmoriti. Talijanci su utvaraju: skorrajni blagdan sv. Justa sveokvalio ćemo u bogatom Trstu. I u toj sanji stajaju kao izvan sebe u smrt. Ćasnici im dovikuju med topovskim grmljavinom: "Avanti Savoja! — ili sada, ili nikada". A mi uzdamo se i odgovaramo im: "Nikada!"

Pogled cijele Evrope uperen je sada na Balkan, pa stoga nema vremena, da se potanko prati strani, krvari i grozni boje, što se zbiva na slovenskoj zemlji.

Kalvarija, Sahotina, Sv. Gora, Sv. Gabrijel oćvijeni su crniti i bijelostim stupovima dima, što se iz rasprsnutih granata i srpaneta u vis diće. Ali nižešće je boj na doberdopskoj visoravni kod Devingrada prama Medjoj Vasi i oćobito na vrhu Sv. Mihailca, koji smeta i prijedi talijansko prodiranje proti Gorici i u Vipavsku dolinu.

Sv. Mihal trese se pod težinom iuda-rom neprijateljskih hitaca. Jedan za drugim dižu se iz njega u vis crni oblaci dima. Šrapneli obasipaju ga gustom kišom od vrha do dna. Granate biju mu ponosni vrsak.

Deveti je dan da traje soka bitka. A ta svršiti će se, bogme, talijanskim porazom. Napadnuti će doskora napadati, te će se ispuniti, što je Srbini u srpskom krunskom vijecu prorokovali: „Mi Srbi znamo, da ćemo pasti, ali kada ni jednom padnemo, Talijanci će vrag odnijeti, i svako će im mimo groba sa prezirno proći.“

Kada prestaje doprinos za uzdržavanje.

Najznanimije je pitanje, kada će se prestati isplaćivanjem doprinosa za uzdržavanje. Ministarska naredba veli, da će se to u svoje vrijeme javiti, te se prema tome moramo nadati, da će se doprinosi za uzdržavanje isplaćivati dok traje rat. Nu u nekojim se slučajevima te potpore lako odmah obustave: 1. Ako invalid svaki mjesec ne donese propisane potvrde ili ako vojnike zapovjedništvo uvidi, da se njegova sposobnost za radnju nije umanjila za 20%, 2. Za sve se osobe odmah otkinje isplaćivanje doprinosa: a. ako je izgubio i povratni je sposoban za rad; b. ako je desertirao; c. ako invalid opet postane sposoban za rad; d. ako postane tuđim državljaninom; e. ako je invalid odsuđen radi zločina; f. ako oni, koji primaju potporu nisu više potrebni. Ako invalid umre ili se u dova opet uda, mora se za ostale osobe, koje imadu pravo na doprinos uzdržavanja, istli opet proracunati.

Japan.

Ruske novine donasaju nešto podataka o japanskim dobavama municije za rusku vojsku. Mikado s vladom poduzeli su sve moguće, da se proizvedu toliko municije, koliko Rusiji treba. Japanski prvi ministar izjavio je svečano: „Naše tvornice moraju imati na umu, da od vrsti munice, što svojim savezničima dobavljamo, ovisi naša narodna čast i naš dobar glas.“

Prama ruskim listovima odlučila se japanska vlada, da zaposli ponovno cijelu stotinu hiljada radnika u stofinu tvornica, da bude u stanju udovoljiti svim ruskim narudžbama. Japanska je vlada rasirila tolijske arsenale te podigla novu tvornicu artiljerije u Jokesuiki.

Industrijalci i banke mikadovog carstva izjavili su se spremnima primati u svoje promete ruske državne papire.

Što se glasova tiče o vojničkoj japanskoj pomoći prof Okuma pozivaju se na oporuku pokojnog Mikada rekao je, da se japanske čete ne smiju poslati preko mora izvan slučaja, da se mora odvrnuti direktnu opasnost protiv Japana.

Vlada je povjerila raznim odborima, da prouče interese japanske trgovine i narodne ekonomije, te da konkretniju prijedloga, kojima će Japan istupiti na mirovnoj konferenciji.

Potpisite Treći ratni zajam!

HUMORESNA ČICA JOSE.

Slavna većina.

(Dalje).

A ljudi danas kao da su se svi urotili bili proti njemu, jer ih je dolazio sve više i više, što bliže je bivalo pedo, kad je imao da podje na ručak i maleni odmor, za kojim je toliko čeznuo. No danas će to bez sumnje biti kraj tolikoga naroda nemogućeg, jer je načelnik već prije jednoga za uvijek bio odredio, e imaju svi ljudi da se namire, a onda tek da se pozlaži kući na ručak, pa bilo to tamam u šest sati poslije polne.

Jadni Žiga Grlica!
No dobra njegova žena kao da se je sjellja njegove muke i nevolje, jer mu je iza podneva donijela u ured ručak, da njemam natiožio gospodinu blagajniku, da otpravi poštu, ot nesreće, ot ukora i globe, ne vama dakako, ne, nego meni kao načelniku, i sve radi vase kažnjive lakomnosti i neoprostive nemarnosti. Ovo, što je danas bilo, slaba je preporuka za vas i nikako ne znam, bili li se mogao uviditi da vasu molbu čiste i mirne savjesti proporcitni i zagovaram na nadležnom mjestu. Umjesto da nastojite, e se

Ne tako opet pet sati je svrsio sav posao i spremao se kući. Blagajnik je dakako ponovo posjedjelo, neka nikako ne zaboravi na svoje obećanje i da na svaki način dodje poslije večere u ured, gdje će, samo dva do tri sata zajedno raditi.

Zadnje vijesti.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 27. oktobra. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište.

Tjeranje Ruska zapadno Carotijaska napreduje uspjes zustoke protivobrane neprijatelja. Inače ništa nova.

Talijansko bojište.

Talijanska navala na nasu primorsku frontu nije bila jučer nastavljena sa tako velikim trošenjem ljudi i municije kao u prijašnjim danima bitke. Neprijatelj oklijeva uložiti svoje sile, koje drži u pričuvi. Vise pokušaja navale protiv opozite na Krnu zastavljeno je već u začetku. Poje navale na tolimski mostobran bile su kao uvijek suzbijene. Odsjek Plava nalazio se neko vrijeme pod vatrom sviju kalibra. Navala kod Globne bila je odbijena. Kod Plave nija mogla talijanska pjesadija više nasino nastupati. U južnom odsjeku goričkog mostobrana, koji se još uvijek nalazi pod teskom paljibom, prodro je pododne ovdje navajujući neprijatelj u jedan mali dio jarka, kojeg je noću opet izgubio. Topovska paljba proli visoravni Doberdoba znatno je popustila. Navalna djelatnost Talijanaca na fronti Dolomita nastavlja se. Nasrtaji jakih protivničkih sila na Col di Lana i sedla Siefsa izjavili su se. Naša je bolnica u Roveretu bombardirana brizangranatama.

Jugoistočno bojište.

Istočno Visegradu otele su naše čete visine s obje strane pograničnog sela Dobrunja. Vojska Kóvessova potisnula je protivnika u gorovje sjeverno gornjeg Milanovca. Austro-ugarske sile bacile su ga na noževie iz njegovih uzvisnih pozicija kod Topole. S obje strane Morave djelujuća njemačka vojska priborila je visine južno Rače i prodire dalje uz rijeku Milavu. Skupina oko Oršove unisla je u Brzu Palanku. U Kladovu zaplijenili smo 12 srpskih tekshia topova i velike zalihie municije, hrane i odjela.

Odjelji bugarskih sila, koji se bore za zapadno Negolina, spojili su se sa austro-ugarskim i njemačkim četama. Bugarske čete, koje su bile otpislane protiv Kruježevca, borile su se jučer u istočnom dijelu ovog grada.

Zamjenik poglavice generalnog štabera pl. Höfer, podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 27. oktobra. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište:

Na cesti Lille-Arras protekao je jučer nezamti okršaj ugodan za nas. U zračnoj borbi bila su oborena tri neprijateljska letalca.

Istočno bojište.

Južno željeznične Abeli-Drinsk prodrle su naše čete u okolicu Timsanija u neprijateljsku poziciju u širini oko 2 km, te su zarobile 6 časnika i 450 monaka i za-

plijenile strojnu pušku i dva bacala mina. Pridobljene pozicije uzdržali smo protiv vise ruskih navala. Samo brojbe kod Sašelja bilo je noću izpraznjeno. Zapadno Carotijaska nasa je navala promuknuta do linije Komarov-Kamienuha i visina jugoistočno Miedvica.

Srpsko bojište.

Istočno Visegradu zauzeli smo Dobrunje. Vojsku Kóvessova i Galvitovca bacile su neprijatelje natrag posvuda, gdje se je suprotstavio. Sa glavnim je silama dostignuta opća linija Valjevo-Moravska Topola, a istočno odavde prekrakene su Jasenica, Rača i Resava. U dolini Peka zauzeta je Neresnica.

Vrhovna vojna uprava.

Bugarski ratni izvještaj.

Sofija, 27. okt. (D. u.) „Agence Bulgaire“ javlja od dne 25. oktobra: Napredovanje traje na cijeloj fronti. U Negotinu našlo se velikih zalihia brasna i zobi. U podunavskoj luci Husjaku zaplijenilo se 4000 kožulca, 2000 kaputa i 300 kista municije. Kod Kruježevca oduzelo se Srbima 4 topa i 6 vozova municije. Jedan kapetan i 30 monaka je zarobljeno. U Kosovu započeo je oboruzani ustanak Albanaca protiv Srba.

Razne vijesti.

Otpremne svjedodžbe za vojne dobave. Pošto se tvrtke koje dobavljaju za vojnu upravu još uvijek obračunju na c. i kr. ministarstvo rata za podjeljenje otpremnih svjedodžbi, upozoruje se, da se dotične tiskanice mogu dobiti kod ratnog-pripomoćnog ureda (Kriegszersorgung), Wien, IX., Berggasse 16, konad po 20 filira. Za svaku pošljuku robe valja doprinijeti jednu takvu tiskanicu, koju treba na obje strane propisno ispuniti, te uz zaklopicu za odgovor podastrijeti nadležnom odjeljenju ministarstva rata, a ovo će na to stranci vratiti potvrđeni svjedodžbu u svrhu prilozjenja tovarnom listu.

Bijela kava je u bečkim kavanama opet znatno poskupila, pošto je i cijena mljeka u zadnje doba porasla.

Treći ratni zajam Engleske. Prema vijestima iz Londona sporazumjele su se banke glede trećeg ratnog zajma za Englesku. Potanji uvjeti nijesu poznati, ali drži se, da će biti opet kombinacija, koja će zaudjeti svijet, kao što je bilo i kod drugog ratnog zajma.

Dvostruke tračnice na pruzi Budimpešta-Rijeka. Osječka „Die Drau“ javlja, da se je već obavio ophod za gradnju dvostrukih tračnica od Karlova do Ogulina. Pruga će se graditi u vlastitoj režiji kr. dr. željeznice i će se za tu svrhu upotrebiti 2000 zarobljenih Rusa. Troškovi jednog kilometra ove pruge iznastie će 160.000 K a dapače i vise, pošto su terarainske prilike veoma loše. I glede drugih dijelova pruge Budimpešta-Rijeka obavljaju se ophodi, tako da će se gradnja požitri.

Sapun. Produkcija sapuna postaje usli-jeđ nestasice surovina sve teža, pa zato i cijene u zenje doba jako u vis skatu. Najpoznatija tvrtka za sapun Schiecht svoj sapun vise ne proizvoadja, te se samo zalihie prodaju. Već prema tome kako je koji trgovac sapun kupio prodaje ga uz raznu cijenu. Cijena se stoga kreće od 190 do 240 na veliko, a 250 do 300 na malo. K tome je osvanulo na tržištu dosta veoma lošeg sapuna uz visoku cijenu.

Ulje. Jstivo ulja imade sve manje na zalihama, te je u detaljnoj trgovini dosta preskajeno od K 6.80. Naada je, da će se presajeno ulja iz bundevskih kostica dobiti nešto ulja, što bi sadanji položaj olakšalo.

Uvoz žita iz inozemstva. Predstavnici ratnih žitnih centrala u Njemačkoj, Austriji i Ugarskoj održali su prošlog tjedna sastanak, na kome su zaključili, da će centrale pri uvozu žita iz inozemstva jedinstveno postupati, kako se ne bi ostetivali interesi konsumentata u saveznim državama. Naročito je u detalje sve jedinstveno uređeno, što se tiče uvoza iz Rumunjske, kojim će uvozom upravljati prema stvorenim zaključnicama ekspozitura ureg. ratnog produktnog društva u Brasovu. Glavna je odluka, da se žito ne će kupovati na termine, nego će se sklapati samo takvi poslovi, gdje je žito već spremjeno za uvoz preko granice. Pošto Rumunjska imade dosta žita nad svoju potrebu, te ga je tim vise voljna izvoziti u nasu monarhiju, jer su joj inozim putevie zatvoreni, imade ovaj sporazumak opskrbnih centrala veliku praktičnu vrijednost, te možemo očekivati žita iz susjedne podunarske države bez bojazni, da bi se spomenute centrale međusobno nadblijale u cijeni.

Ulje od kostica. Već odavna se je pravilo ulje od kostica bundeva (buča), te su se lakodje dobivale uljene pogarče za hranu blaga. Kako je sada nastala velika oskudica ulja, poziva hrvatska vlada na skupljanje kostica od bundeva, te će se ove kostice u postojećim prenosnima pretvarati u ulje i uljene pogarče.

Za putovanje u Bugarsku. Polag priopćenja c. i kr. ministarstva izvanjskih posala, kr. bugarska vlada odredila je do dalje nove odredbe, da putnice inostranca imadu biti proviđene fotografijom dotičnika te pregledane po bugarskom poslanstvu odnosno konsulatu.

Dobrovoljni prinosi.

Naša je uprava primila te će proslijediti svrsi sljedeće prinose:

Za hrvatske škole u Pulji:	
Zvonimir Randić za izgubljen	okladu sa Jos. Baselli . . . K 1.—
Radi nesuglasja u društvu da	rovaše:
Jos. Baselli	5.—
Ivo Opašić	5.—
Jos. Raspulic	5.—
N. N.	10.—
Ant. Grünbaum	2.—
Ivo Hasi	1.—
Kupno	K 29.—
Prije iskazano	2179.54
Sveukupno	K 2208.54

Lisnica uredništva.

G. Uj. t. — Pula. Vas je dopis izišao u našem listu prije subote — u tjelini.

Već je uhvatio bio sešir i htio da izadje, kad ga načelnik pozove u svoju sobu.
— Čujete vi, Žigo! — progovori ovaj ozbiljno i svečano, a uza to promjeri Žigu od glave do pete onim osonitim pogledom, kakovim znadu mjeriti čovjeka samo umirovljeni strážmestri, kakav je i načelnik bio, — čujete, neka vam ova nepod. psatina, da se blago izrazim, koju ste danas počini, bude za posljednji put! Kako sam čuo, pijančevali ste noćas do zore. To mi se nikako ne svjida, jer ako i jeste jednostavni općinski pisar, ipak morate nastojati, da usēvurate uljed, ako i ne svoj, a ono ugled nas činovnika i ugled naše općine! A jos mi se manje svjida to — a ovo ozbiljno prekravam — što ste danas ote vise od čitavog jednog sata prekasno došli u ured i da njemam natiožio gospodinu blagajniku, da otpravi poštu, ot nesreće, ot ukora i globe, ne vama dakako, ne, nego meni kao načelniku, i sve radi vase kažnjive lakomnosti i neoprostive nemarnosti. Ovo, što je danas bilo, slaba je preporuka za vas i nikako ne znam, bili li se mogao uviditi da vasu molbu čiste i mirne savjesti proporcitni i zagovaram na nadležnom mjestu. Umjesto da nastojite, e se

urednim životom i marijivim radom pokazete dostojnim naše milosti, a vi ste se ote podali bečaraju i grubo povredjuete svoje službene dužnosti, što vas ne prikazuje nas u najljepšoj svjetlosti, a još vam manje služi na čast. Zato se čuvajte i ravnanje prema tomu, jer ovo je moja posljednja! A sad idite!
Hui! Grom i pakao! Žiga je mislio, e će se zemlja pod njim rastvoriti i u onaj ga čas progutati. Ni sam ne znajeći kako, nadje se za tren oka na cesti. Nemile načelnikove riječi ranile su ga do dna sere i probudile u njemu opet bolna ona čuvstva, koja ga osvajaju i muče već odavna i koja su ovih dana uslijed nade na poboljšanje plaće bila nešto malo kao zatoljena i prigisnena.

Tako dakle veli načelnik! Pa da imade barem opravdana razloga, ali ovako? Istina je, da je noćas bio veoma dugo u veselom društvu, ali to je bilo prvi put u životu, a osim toga je bila s njime i žena i punica, istina je i to, da je jutros zakasnio u ured, ali zakasnio je jedan jedini put u ovo petnaest godina. Da, da, danas je upalo u oči načelniku, a bez sumnje i ostalima, što je nešto dulje ostao u krevetu, ali zato im nije po svoj prilici nikad

još bilo upalo u oči, što je znao često, veoma često dolaziti na posao već i prije šest sati izjutra i raditi kakod, pogotovo oko početka i pod konac godine. I do deset i jedanaest sati u noći, a ondje i dulje, bilo to petkom bilo svetkom, a da nije čuo nikad ni od koga a ma nijedne riječi pohvale ili barem priznanja, ka da tako mora da bude i kao da je pisar stvorio samo za to, da radi i tegli potu živine za dvojeul ili trojeul. A kolike li buke, vike i galame po čitavom uredu, ako kad prepisivanja ili kod računanja ili na marvinskoj putovnici učini ma i najneznačajniju pogrešku, a ne uvazuje se, da je već na hiljade podnesaka besprikorno prepisao: točno izračunao čitave legije računata i izdao bezbroj marvinskih putovnica, kojima nije bilo ni sa koje strane prigovora. Da, da, jadni pisar! A kad slučajno ustraba u sedmi mjesecu nekoliko kruna, koliko li tu treba moljanjaka, razlaganja i ispricavanja, dok dodje do kukavnog onog „predjuma“, koji upoće i nije predujam, već krevato zaslužena plaća.
(Dalje sljede.)

Podupirajte Družbu!